

Zondag 6 maart 2022
1^e zondag van de vasten
DEUTERONOMIUM 26, 4-10; ROMEINEN 10,8-13 EN LUCAS 4, 1-13

VERKONDIGING

De veertigdagentijd is een jaarlijks terugkerend nieuw begin, een periode om ons te bezinnen op wat essentieel is in ons leven, wat we willen of juist niet, wat we bereid zijn om op te geven, waar we plaats kunnen maken voor iets nieuws. Veertig dagen leeg worden om de vreugde boodschap van Pasen te ontvangen, om daar liefst vijftig dagen van te leven. Wat we moeten loslaten is minder dan we zullen krijgen.

De woestijn als symbool voor de veertigdaagse vasten is een van de thema's die de Bijbel en de kerk ons aanreiken en die kunnen helpen in deze tocht van bezinning. Voordat Jezus aan zijn publieke leven begint, na zijn doop in de Jordaan trekt hij de woestijn in. De woestijn is in de bijbel een plaats om er te verblijven, om er door te trekken, een plaats van leegte. Het is een confronterende plek: je kunt de leegte door nagenoeg niets anders vervangen. Je wordt nadrukkelijk met de basisnoden geconfronteerd: honger en dorst, maar ook de aan erkenning en de nood om je grenzen te leren kennen. Het is een plaats waar je je emoties op het spoor komt. De woestijn is de cirkel waarvan jij het middelpunt bent en die zich steeds verplaatst met jou. Het is haast onmogelijk om er uit te komen: je hebt het te doen met jezelf.

Het gaat er in de veertigdagentijd niet om dat we iets niet zouden mogen. Vasten is meer dan niet eten. Het gaat over vrij worden. Het is vasten in gedachten, gevoelens, neigingen, spontane indrukken. Vooral wanneer het gaat over negatieve dingen waar we soms lang mee blijven zitten. Jezus zegt: de mens leeft niet van brood alleen. Er is nog zoveel in het leven dat je zou kunnen ontdekken als je uit je cocon komt. Vasten is een nieuw begin, een nieuwe kans. 'Steek de bazuin op Sion', zegt de Schrift: de vasten is de tijd die ons gegund wordt, de gunstige tijd. Een tijd van oordeel en bezinning. We leren ons concentreren op het hier en nu, de enige tijd die we hebben om te werken aan kwaliteit. De oproep om te vasten, te bidden en aalmoezen te geven confronteren ons met beperkingen die ons in feite ruimte bieden: geen ruimte zonder grenzen, anders wordt ze vormeloos, net zoals – vaak – ons bestaan. De vasten is een tijd van hoop: het concrete is wel degelijk mogelijk.

En uitgerekend in deze net begonnen bijzondere dagen van onderweg zijn – onze woestijntocht – worden we nu al weer ruim een week in beslag genomen door oorlog in Oekraïne. Van uur tot uur komt onheilspellend nieuws in oorlogsverslaggeving tot ons. De waanzin van macht leidt tot diepe ellende. Over hoe soldaten sneuvelen, burgers schuilen voor aanvallen of op de vlucht slaan. De verhalen van mensen die hun hele leven achterlaten raken ons. En wat te denken van het uiteengescheurd worden van jonge gezinnen: de verhalen van de vaders die moeten vechten en de moeders en kinderen die vluchten'. Met velen voelen we angst en bezorgdheid. Opnieuw wordt de vrede van allen bedreigd door partijdige belangen.

Aan het begin van onze zoektocht door de woestijn willen we een beroep doen op hen die politieke verantwoordelijkheid dragen om hun geweten ernstig te onderzoeken voor God, die de God van vrede is en niet van oorlog; die de Vader is van allen en niet slechts van enkelen, die wil dat wij broeders en zusters zijn en geen vijanden. Jezus leerde ons dat de duivelse zinloosheid van geweld wordt beantwoord met Gods wapens, met gebed en vasten.

De hongerdoek van deze veertigdagentijd – zoals afgebeeld op de voorkant van ons liturgieboekje – tekent een röntgenfoto van een voet, die op meerdere plaatsen gebroken is. Het is de voet van iemand die door politiegeweld gewond is geraakt. Het beeld van deze gebroken voet staat symbool voor alle plekken waar mensen geweld wordt aangedaan. En wij willen dan heel speciaal denken aan de waanzinnige oorlog in Oekraïne en ons vastenactieproject van jeugdzorg onder straatkinderen in de sloppenwijken van een Norbertijnenparochie in Kerala (India).

Kijkend en voelend de brandhaarden in de wereld om ons heen, - dichtbij en ver weg – ligt er een wel heel grote uitdaging voor onze woestijntocht. Het gaat er immers om wie geluk wil oogsten zal ook

geluk moeten zaaien . Wie het eeuwig leven wil verwerven zal moeten tonen dat het te verwerven is. En dat doe je door je leven in te stellen op: geen dood, geen rouw, geen honger, geen oorlog, geen terreur. Je daartoe geroepen voelen vraagt dus veel meer dan alleen het onderhouden van een aantal geboden. Er bestaat geen directe routebeschrijving om gelukkig te worden en om de weg van geluk voor de ander te plaveien. Ons worden in de schrift van vasten, bidden en aalmoezen geven leefregels aangereikt, waarbij de geest belangrijker is dan de letter. Het gaat er niet om dat je blind opvolgt wat er van buitenaf wordt opgedragen. Het is van belang dat je van binnenuit beleeft wat de regels je te verstaan geven. Dat je je gedrag, je levenshouding toetst aan datgene wat je nastreeft. Jezus overwon de bekoringen in de woestijn. Jezus nieuwe weg ding regelrecht naar de mensen toe, de armen, zwakken, naakten en hongereigen, ook de rijken die de gevangenen zijn van hun bezittingen. Jezus gaat in op de vraag van de mens: Houd mij in leven. Hij is zelf het antwoord. Veertigdagentijd om ruimte te scheppen om de vragen op te laten komen, om de vragen dor te geven. Veertigdagentijd om te doen wat een joodse Rabbi voorhoudt: als er geholpen moet worden moet je maar denken dat jij de enige bent in heel de wereld. Jij moet helpen en niemand anders. Het is jouw verantwoordelijkheid, en niet die van anderen, niet die van de leiding, niet die van God. Een goede tijd door de woestijn.

Abt Denis Hendrickx